

MODERNÁ SAMOSPRÁVA

Newsletter o modernom Slovensku

4/2009

Pripravené v spolupráci:

Obsah

- DIGITÁLNE MESTO aplikuje princípy NEW PUBLIC MANAGEMENTU
- Zverejnené výzvy OPIS už na tretinu objemu prostriedkov
- Klasický podpis prežije aj v budúcnosti, bez papiera
- Automatické voľby neznamenajú automatický úspech
- Anketa - vyhodnotenie
- Pripravuje sa
- INZERCIA

Anketa

vyhodnotenie na strane č. 4

DIGITÁLNE MESTO aplikuje princípy NEW PUBLIC MANAGEMENTU

Elektronizácia a digitalizácia so sebou prináša aj nové možnosti a spôsoby riadenia samosprávy. Takouto možnosťou môže byť aj uplatňovanie princípov **NEW PUBLIC MANAGEMENTU (NPM)**.

Čo sa skrýva pod týmto pojmom? Je to určitá filozofia, ktorá v sebe spája techniky riadenia, ktoré sa úspešne uplatnili v súkromnom sektore. Samosprávu chápe ako subjekt, ktorý poskytuje svoje služby občanom, chápe ich ako zákazníkov, od ktorých prijíma spätnú väzbu a zapája ich v maximálne možnej miere do riadenia vecí verejných. Konkurenčný prvok je v sledovaní merania výkonnosti internej a externej realizácie poskytovanej služby.

V praxi to znamená, že sa prioritne zameriava na:

- zvyšovanie spokojnosti s poskytovanými službami občanom,
- zefektívňovanie a optimalizáciu činnosti samosprávy,
- efektívne vynakladanie a dosahovanie úspor rozpočtových prostriedkov,
- zapájanie občanov do riadenia vecí verejných.

Zverejnené výzvy OPIS už na tretinu objemu prostriedkov

Zverejnením troch výziev Operačného programu Informatizácia spoločnosti (OPIS) dňa 17. júla 2009 na národné projekty pre Ministerstvo vnútra SR (mobilné jednotky, evidencia vozidiel, centrálna ohlasovňa) sa dosiahol významný medzník v implementácii tohto infraštruktúrneho operačného programu, keďže doteraz vypísaných celkovo 17 výziev za takmer 420 MEUR predstavuje zhruba tretinu celkovej finančnej alokácie pre OPIS. Všetky doteraz zverejnené výzvy, okrem jednej pre samosprávne kraje – Opatrenie 1.2, sú určené pre centrálnu úroveň eGovernmentu – Opatrenie 1.1. Najväčším prijímateľom pomoci je doteraz jednoznačne Ministerstvo vnútra SR, ktoré s deviatimi projektmi spolu za takmer 209 MEUR bude realizovať polovicu doteraz zverejnenej/vyhlásenej finančnej alokácie.

Pre centrálnu úroveň sú ďalej pripravované napríklad tieto výzvy: Meta informačný systém, Register priestorových informácií (pre MŽP SR), Elektronické služby stavebného poriadku (pre MVRR SR), Elektronické služby Ministerstva zahraničných vecí SR, Elektronické služby centrálného elektronického priečinka a Elektronické služby daňových agend (obidva pre MF SR), Spoločné moduly Ústredného portálu verejnej správy. Pre úroveň samosprávy sú pripravované aktuálne dve výzvy – pre elektronické služby krajských miest a pre elektronické služby (ostatných) miest.

V ostatnom období sa realizujú aj tri nové štúdie uskutočniteľnosti projektov OPIS. Spoločnosť KPMG pripravuje štúdiu pre projekt Integrované obslužné miesta (IOM), Capgemini štúdiu pre projekt Datacentrum obcí a miest (DCOM) a spoločnosť Arthur D. Little štúdiu zameranú na architektonický rámec a implementáciu programu eHealth.

Zatiaľ nie sú zverejnené žiadne výzvy pre Prioritné osi 2 (digitalizácia kultúry) a 3 (Broadband). Predpokladá sa, že výzvy pre tieto dve osi OPIS budú zverejnené najskôr v septembri 2009.

(mi)

pokračovanie zo strany 1

ločnosti DATALAN je, že spomenuté princípy priamo aplikuje vo svojich moduloch. Elektronické služby ako privátna zóna, notifikácie a e-formuláre poskytujú občanovi komfort tým, že poskytujú lepší prehľad a ponúkajú riešenie povinností občana voči úradu priamo z domu. Občan môže v klude, bez stresu, priamo z domu alebo z práce vybrať si nutné povinnosti voči samospráve. Digitálny mestský úrad, Digitálne zastupiteľstvo a Manažment aktivít zase zefektívňujú a optimalizujú prebiehajúce procesy v samospráve, čím zrychlujú a zjednodušujú jej rozhodovaciu činnosť. V neposlednom rade všetky tieto aktivity generujú rozpočtové úspory. Aplikácie ako Programový rozpočet a Evidencia separovaného zberu sledujú výkonnosť poskytovaných služieb a sú podkladom pre manažérske rozhodovanie samosprávy. Veľmi dôležitou časťou DIGITÁLNEHO MESTA je podpora e-demokracie, ktoré poskytuje možnosť zapájať občanov do riadenia vecí verejných tým, že umožňujú „verejnú kontrolu“ spravovaných služieb samosprávou. Občan môže sledovať nielen činnosť svojich volených zástupcov, ale aj každodenný chod úradu.

Goethe vo svojom motte napísal: „Najlepšia vláda je tá, ktorá pomáha svojim občanom v tom, aby si vládli sami“ – NEW PUBLIC MANAGEMENT túto ideu do značnej miery naplňa. Model DIGITÁLNEHO MESTA od spoločnosti DATALAN je jednou z alternatív, pretože dokáže presunúť „mesto“ priamo do obývačky resp. počítača občana, voliča. Tým mu výrazne uľahčuje plnenie svojich povinností voči samospráve na jednej strane, umožňuje efektívnejšie uplatňovanie práv voči nej a dáva možnosť jednoduchšie sa zapájať do riadenia vecí verejných na strane druhej. Veď najdôležitejším cieľom samosprávy by mal byť SPOKOJNÝ OBČAN.

Miloslav Gregaň, DATALAN

Klasický podpis prežije aj v budúcnosti, bez papiera

Forma ostáva, zmení sa médium

Ako podmienka úplnej digitalizácie služieb občanom, či už v styku s verejnou správou alebo s komerčnou firmou, sa často uvádza zavedenie elektronického podpisu. To je však pre občana komplikovaná a zbytočná finančná záťaž. Veď takmer všetky úradné operácie sa dajú riešiť klasickým podpisom prevedeným do elektronickej formy, pričom všetky náklady na jeho používanie znáša spravidla poskytovateľ služby.

Využitie klasického podpisu je možné vďaka technológii digitálneho biometrického podpisu eSign, ktorá v sebe spája jednoduchosť a prirodzenosť klasického podpisu s bezpečnostnými parametrami, porovnateľnými so zaručeným elektronickým podpisom (ZEP). Zákazník alebo iný používateľ sa podpisuje na zariadení, ktoré je citlivé na tlak (tablety s displejom alebo bez, tablet PC) a vie tak zachytiť rôzne charakteristiky podpisu:

- **obrazové** (statický obrázok a tvar podpisu),
- **biometrické** (rýchlosť podpisovania, zrýchlenie, tlak, dynamické signály).

Tieto údaje sú z podpisu extrahované v reálnom čase a k overeniu podpisu voči podpisovému vzoru dochádza okamžite. Technológia dokonca umožňuje určiť v percentách pravdepodobnosť, do akej miery sa aktuálny podpis zhoduje s podpisovým vzorom. Zaujímavosťou je, že technológia eSign dokáže rozoznať aj „podpis“ vo forme krížikov.

Po podpísaní a úspešnom overení sa obrazové aj biometrické údaje z podpisu zašifrujú a spolu s časovou pečiatkou a digitálnym odtlačkom (hashom) podpísaného dokumentu zapečatia dokument. Takto vzniká podpísaný dokument, ktorý je chránený proti neoprávnenej zmene.

V praxi technológia eSign umožňuje nielen podpísanie dokumentu ale pokrýva celý cyklus od vyplnenia formulára až po archivovanie elektronického dokumentu.

1. Výber formuláru

V rámci webového rozhrania sa zvolí správny formulár pre činnosť ktorá sa vykonáva (napríklad žiadosť zákazníka). Polia vo formulári je možné predvyplniť napojením na databázy CRM, ERP alebo iné systémy.

2. Podpis dokumentu

Z formulára sa vytvorí finálny dokument s potrebnými údajmi (napríklad o žiadosti) a vytvorí sa pole na podpísanie dokumentu. Na tablete, ktorý môže napríklad zobrazovať časť podpísaného dokumentu, zákazník podpíše. Môže prebehnúť overenie podpisu voči podpisovému vzoru a dôjde k zapečateniu dokumentu.

3. Okamžité uloženie dokumentu

Podpísaný dokument je okamžite uložený do ľubovoľného systému na správu dokumentov (DMS). Bez potreby skenovania a rozpoznávania obsahu dokumentu.

4. Spracovanie dokumentu

Tým že dokument je v elektronickej podobe môže byť spracovaný v rámci procesov spoločnosti so zachovaním integrity a bezpečnosti dokumentu.

Technológia spĺňa legislatívu v oblasti elektronických podpisov ako napríklad direktívy European Parliament and Council Directive 1999/93/EG z 13 Decembra 1999, o všeobecných základoch pre elektronické podpisy z roku 2001 ako aj United States "E-SIGN ACT" (Electronic Signature in Global and National Commerce Act) z roku 2000. eSign sa používa okrem iného aj v mnohých európskych bankách a telekomunikačných spoločnostiach. Spĺňa štandardy ISO/IEC 19794-7: Biometric data interchange formats.

To, že táto forma podpisovania dokumentov skutočne funguje, dokumentuje aj množstvo úspešných nasadení v zahraničí najmä v segmentoch telekomunikácie a financie. Ide napríklad o France Telecom, Sunrise Telecom (bezpapierové podpisovanie, zmluvy), Berliner Sparkasse (bezpapierové podpisovanie, napr. otváranie účtov), VPV (bezpapierové podpisovanie, poisťovacie zmluvy) alebo Ikea.

Viac informácií o využití technológie eSign:

Bezpapierové spracovanie žiadostí pomocou biometrického podpisu

Ako šetriť náklady a zároveň chrániť svoj digitálny obsah?

Naozaj si myslíte, že žiadosti alebo zmluvy nemožno riešiť bezpapierovým spôsobom?

Michal Rusko, DATALAN

Automatické voľby neznamenujú automatický úspech

V roku výročia Nežnej revolúcie môžeme dať našej demokracii nový prívlastok. Už nie rodiaca sa, transformujúca či zabehnutá. Tentokrát abecedná. Svedčí o tom voličské správanie v komunálnych voľbách. Stačí sa pozrieť na to, aké mená, či skôr priezviska sedia v poslaneckých laviciach.

Väčšinový volebný systém, ktorý sa používa pri voľbách do orgánov samospráv je založený na ponuke kandidátov zoradených podľa abecedného poradia na hlasovacom lístku. Volič si tak môže vyberať zo širokej ponuky stranických, koalíčných alebo nezávislých kandidátov, avšak po listine sa posúva prostredníctvom abecedného poradia. Ak sa bližšie pozrieme na kandidátov a poslancov, ktorých podľa priezviska rozdelíme na prvú a druhú polovicu abecedy, zistíme, že v poslaneckých laviciach zastupiteľstiev sedí viac politikov z prvej polovice abecedy. V krajskom meste Trenčín má mestské zastupiteľstvo 25 poslancov. Voliči v posledných voľbách, pri 32 % volebnej účasti rozhodli, že poslanci, ktorých priezvisko začína na písmeno z prvej polovice abecedy, získali 68 % mandátov. Pri pohľade na výsledky všetkých piatich komunálnych volieb zistíme, že v mestskom zastupiteľstve bolo doposiaľ viac ako 60 % kandidátov z prvej

polovice abecedy. Na opačnej strane krajiny, v okresnom meste Michalovce, ako príklad poslúžia aj voľby z roku 1994. Vtedy zostava kandidátov z prvej polovice abecedy tvorila 35 % kandidátnej listiny. Automatické krúžky, pre prvých na volebnom hárku spôsobili, že až do roku 1998 patrilo 66 % mandátov poslancom z priezviskom od A – K. Komunálne voľby 2006 v Michalovciach posadili do lavíc 64 % kandidátov s „vyvoleným“ priezviskom, hoci na celkovej kandidátke zaberali 51 % priestor. Automatické hlasovanie vôbec nezaručuje automatický úspech voličov.

V minulosti už bol novelizovaný zákon o voľbách do orgánov samospráv, kde sa odstránila možnosť mať vytlačený zoznam kandidátov na oboch stranách hlasovacieho lístku. Zrejme kvôli obrovskému predpokladu, že volič si nemusí otočiť lístok na druhú stranu. Potom by sa viacerí kandidáti mohli ocitnúť na „nečitateľnom“ mieste. Podobná logika platí aj v tomto prípade. Práve preto by sme mohli uvažovať napríklad o žrebovaní poradia na kandidátnych listinách. Určite by to odstránilo pretrvávajúcu nerovnosť šancí.

Michal KALIŇÁK, politológ

Anketa: Vyhodnotenie

V Modernej samospráve 3/2009 sa losovali až 3 ceny. Výhercom USB disku sa stala **Ing. Yveta Erdélyiová z Bratislavy**, elegantnú polokošelu vyhrala **Mgr. Eva Babišová** z Rajeckých Teplíc a magickú šálku **Silvia Kajánková** z Čadce.

Výhercom blahoželáme!

Pripravuje sa:

- 3.-4.11.2009 - 8. medzinárodný kongres ITAPA, Bratislava
- 19.-20.11.2009 - medzinárodná konferencia ICETA 2009

Spôľahlivosť pre vašu prácu, funkcie pre váš odpočinok S novými HP ProBook STANDARD notebookmi môžete pracovať aj zabávať sa

HP ProBook 4310s

Notebook HP ProBook 4310s sa môže pochváliť nielen príjemným dizajnom. Ukrýva aj množstvo funkcií, ktoré sú charakteristické pre drahšie notebooky: Displej HD12 s 13,3 palcovou uhlorpiečkou, pomerom strán 16:9 a LED podsvietením, 2MP webkamerou a HDMI portom pre jednoduché pripájanie multimédií.

HP ProBook 4510s

Skvelá voľba pre profesionálov, ktorí hľadajú štýlový, užívateľsky prístupný notebook na každodenné kancelárske aplikácie a viac. HP Probook 4510s disponuje najnovšou technológiou Intel, voliteľným 3G pripojením, 15,6-palcový širokouhlý displejom a hmotnosťou iba 2,6 kg. K tomu získate HP ProtectTools Security Manager na jednoduché nastavenie všetkých bezpečnostných funkcií vášho notebooku a ochranu vašich údajov.

HP ProBook 4515s

Dostupný, výkonný nástroj, ktorý ponúka nový úhľadný dizajn so širokouhlým 15,6-palcovým displejom, najnovším riešením AMD Business Class, voliteľným pripojením WWAN a nástrojom HP ProtectTools Security Manager na jednoduché nastavenie všetkých bezpečnostných funkcií vášho notebooku a ochranu vašich údajov. A to všetko má hmotnosť iba 2,6 kg.

HP ProBook 4710s

Získajte veľký, 17,3-palcový širokouhlý displej s vysokým rozlíšením pre vaše najväčšie pracovné výzvy, kompletnú klávesnicu so samostatnou numerickou klávesnicou, voliteľnú optickú jednotku a výpočtovú silu procesorov Intel.

HP ProBook 710s

Pre viac informácií volajte na 02/ 502 577 77 alebo emailujte na info@datalan.sk, prípadne kontaktujte priamo svojho obchodného zástupcu v spoločnosti DATALAN.

ZAOSTRENÉ NA KVALITU

Ceny klesajú, kvalita ostáva

Vyberáme najhorúcejšie produkty

NOTEBOOK HP PROBOOK 4510s

p/n: NA920EA

- . Procesor Intel® Core™2 Duo T6570 (2.10 GHz)
- . Originálny Windows Vista® Business 32
- . 2 GB pamäť
- . **Displej s uhlopriečkou 15.6 palcov a technológiou BrightView**
- . HP ProtectTools

Vaše dáta budú v bezpečí vďaka technológii pre zvýšenú ochranu hard disku - HP 3D DriveGuard.

HP COMPAQ dx2420 BUSINESS DESKTOP

p/n: NN649EA

- . Procesor Intel® Pentium® Dual Core E5200
- . Originálny Windows Vista® Business 32
- . 2 GB DDR2 pamäť - 6400
- . **320 GB hard disk**
- . DVD+/-RW SuperMulti napáľovačka

Pre viac informácií volajte
na 02/ 502 577 77 alebo e-mailujte
na info@datalan.sk, prípadne priamo
kontaktujte obchodného zástupcu
v spoločnosti DATALAN.

 DATALAN
IT WORKS

2009
Preferred Partner
GOLD

